

til Betæneligheder angaaende Overenskomsten; og har den grønlandske Sag for en Tid sat Sindene i Bevægelse og delt os her i Danmark med Hensyn til, hvad der er det rette, har den forhaabentlig haft den gavnlige Virkning, som allerede den højtærede Udenrigsminister har gjort opmærksom paa, at den har vakt en levende og dyb Interesse for Grønland og for Grønlandernes Vel, og det hilser jeg for min Del med Glæde, idet jeg haaber paa, at vi ved en rolig, saglig Forhandling kan finde rationelle Veje for Anvendelse af dansk Offervillighed overfor Grønland.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det høje Ting at vedtage det foreliggende Forslag.

N. Neergaard: Alle danske Partier, og jeg tør vel sige: hele det danske Folk er enigt i, at Danmark fra gammel Tid har en af ingen bestridt Overhøjhedsret over hele Grønland. I den nyeste Tid er dette ogsaa udtrykkelig anerkendt af alle de Magter, som kunde tænkes at have Interesser deroppe — ogsaa af Norge gennem Udenrigsminister Ihlens Erklæring, som han afgav den 22. Juli 1919 efter 8 Dages Betænkningstid og efter formentlig at have haft Lejlighed til at konferere med sin Regering. Denne Anerkendelses folkeretlige Gyldighed er ikke i mindste Maade anfægtet gennem de senere Standpunkter, som den norske Regering har indtaget.

Ligeledes er vi enige om, at der ved Indgaaelsen af denne Traktat intet bortgives af Danmarks Ret med Hensyn til dets Suverænetet. Man har spurgt, hvorfor vi ikke, den Gang Norge rejste Strid om denne Sag, krævede en Afgørelse af den ved Voldgift eller ved international Domstolskendelse. Efter min Mening vilde det ikke være værdigt for en Stat, der føler sig sikker paa sin Ret til et vist Landomraade, at foranledige en Voldgifts-afgørelse af, hvorvidt den har denne Suverænetet eller ikke; og i særlig Grad maa dette efter min Mening gælde, naar der i den nyeste Tid foreligger udtrykkelig Anerkendelse af denne Suverænetet fra alle interesserede Stater, ogsaa fra den Stats Side, som man skulde gaa til Voldgiftsretten med. I dette Standpunkt ligger der ingen Uvillie eller Mistro overfor international Rets Afgørelse i Almindelighed, og jeg vil tilføje, at havde Norge forlangt en saadan Afgørelse, kunde vi efter min Mening meget godt være gaaet

med dertil; men et saadant Ønske forelaa ikke fra norsk Side.

Man kan nu spørge: Hvorfor kunde vi ikke, naar Norge ikke nu vilde gentage sin Anerkendelse, have nøjedes med at konstatere dette, fastholde vor Ret og afbryde Forhandlingen, samtidig med at vi ophævede Monopolanordningen af 1921 og derved viste, at vi ikke vilde udespærre Nordmændene fra at udøve den Fangstvirksomhed, som de har drevet paa Østgrønland i mindst det sidste Hundred Aar. Vi gjorde det ikke, fordi en saadan Afslutning paa Sagen vilde have fremkaldt en voksende Bitterhed i Norge overfor Danmark og have frembudt en Fare for den gode Forstaaelse med Norge, som jeg med den højtærede Udenrigsminister tillægger en afgørende Betydning som et af Grundlagene for hele vor internationale Stilling. Vi gjorde det desuden ikke, fordi vi saa vilde have staaet uden de regulerende Bestemmelser, som Traktaten dog giver os.

Naar alle Rigsdagens Partier, efter at den første Forhandlingsrække var afsluttet med det Resultat, at Norge ikke i Traktaten vilde gentage sin tidligere Anerkendelse af vor Suverænetetsret, gav deres Tilslutning til, at Forhandlingerne genoptoges, maatte det efter min Opfattelse staa alle klart, at dette betød, at man var villig til at komme ind paa en praktisk Afgørelse af visse vanskelige Spørgsmaal, uden at Traktaten kom til at indeholde nogen formel Gentagelse af Anerkendelsen fra norsk Side af vor Suverænetet. Man kan derfor, mener jeg, ikke med nogen Ret rejse den Anke mod denne Traktat, at den ikke indeholder en saadan Gentagelse af Norges Anerkendelse, thi det maatte man allerede, da den første Række af Forhandlinger var afsluttet, vide ikke lod sig opnaa.

Hvad nu selve Overenskomsten angaar, skal jeg ikke sige mange Ord. Jeg kan der ganske henholde mig til Forslagets Motiver, til den højtærede Udenrigsministers Redegørelse og til den tidligere højtærede Udenrigsministers Fremlæggelse af Sagen her i Tinget; og navnlig kan jeg henvise til den meget udførlige Redegørelse for Sagens Forhistorie og for Sagens Realitet, som indeholdtes i den Tale, som den danske Delegations Formand, det tidligere ærede Medlem Hr. J. C. Christensen, for ikke saa mange Uger siden holdt i denne Sal. Denne Tale indeholder mit Partis Begrundelse for, at vi har sluttet os til dette Traktatforslag.